

VÝVOJ.

Válka prodělává stálou evoluci. Nové zbraně žádají nové způsoby boje. Viděti přesně tento technický vývoj, odhadnouti vliv nové zbraně na vývoj bitvy a užiti ji před tím, než tak učinil nepřítel, jsou základní podmínky úspěchu.

To říká druhý paragraf německého úředního předpisu o vedení vojsk (Truppenführung). Ale správné odhadnutí moderních zbraní a využití jich v akci nebylo předností Spojenců v první fázi této války. S úspěchy může počítati jen velitel, který se zabývá zrovna tak technickými problémy, jako strategickými a taktickými. V této válce strategové a taktici mohou jen tehdy doufati v úspěšné provedení akce, jestliže jsou též dobrými techniky, poněvadž všechny přípravy a úvahy vycházejí z technických možností.

Každá vojenská akce jest pohyb v určitém čase a prostoru. Rychlost, s jakou takový pohyb může býti proveden, jest jednou z podmínek úspěchu. Rychlost jest podmínkou dalšího činitele, a tím jest překvapení. Nejrychlejší známý způsob dopravy jest letadlo. Letecký průmysl a technika výroby letadel se vyvinuly v poslední době úžasnou mírou. Užitečná váha letadla se zvětšuje skoro denně. To dovoluje i dalekosáhlé použití parašutistů a výsadkových útvarů. Můžeme tedy říci, že v pokračování nynější války i ve válkách příštích, paratrupy budou hráti stále větší úlohu. Budou mít velkou cenu na všech válčistiích, stejně velkými počty, jako malými skupinami, jejichž úkolem bude sabotáž, demoralisace, nebo krátké prudké útoky v týlu nepřitele.

Paratrupy budou mít obzvláštní cenu v kombinaci s námořními silami. Až přijde čas k znovuoobsazení ostrovů a bási, které Spojenci ztratili v Pacifiku, obzvláště často bude použito paratrup. Budou bojovati na zemi, zatím co námořní síly a letectvo bude prováděti jejich zásobování a podporu. Tam, kde se jedná o takové úžasně vzdálenosti, jako v Pacifiku, jest jasné, že letadla budou mít svoje báse na letadlových lodích, budoucího to jádra námořnictva. Určitý počet mateřských lodí odveze dopravní letadla do prostoru operace; druhá část letadlových lodí bude prováděti podporu bombardovacími letadly a třetí skupina se stihacími letadly bude

chrániti celý loďní transport proti útokům ze vzduchu. Lehké námořní jednotky, torpédoborce a torpédové motorové čluny ve spolupráci s letectvem budou chrániti transport proti nepřátelským námořním jednotkám. Jest důležité zmíniti se zde i o tom, že paratrupy budou mít i značný význam v mírové době. Mezinárodní armáda, nebo policie jich použije, poněvadž mohou býti přepravovány rychle a ve velkém množství a mohou rychle potlačit jakýkoliv pokus o porušení míru již v začátcích.

Myšlenka parašutistů jest tak stará, jako touha lidstva létat vzduchem; první zaznamenaný pokus seskoku se datuje z roku 1306, kdy parašutistický akrobat jej předváděl u čínského dvora u příležitosti korunovace nového císaře. Skoro 200 roků později Leonardo da Vinci dělal pokusy se zpomalením pádu tělesa a v roce 1777 Montgolfier rozšířil poznatky těchto pokusů svými balony. Padák moderní formy byl vynalezen Američanem Irvinem, a to jako předmět pro záchranu života.

Parašutisty považujeme obvykle za výsadu Němců. Ačkoliv Němci zdokonalili použití parašutistů v boji, mnoho taktických a technických vynálezů, kterých bylo Němci použito s takovým úspěchem, jsou ruského původu. Na neštěstí máme jenom málo informací o počátečním rozvoji paratrup v Rusku hlavně proto, poněvadž SSSR byl prakticky izolován od ostatního světa skoro po 20 let. Vše, co můžeme říci, jest, že paratrupy se poprvé objevily v roce 1929 během manévru Rudé armády, kdy mladý poručík s osmi vojáky seskočil z letadla v noci a zajal velitelství armádního sboru. Tato událost vedla potom k dalšímu rozvoji. Organizace se složeným jménem „Osoviakhim“ byla utvořena státem a měla za úkol vyvolati u obyvatelstva Sovětské Unie zájem o paratrupy. Otevřela pobočky ve více než tisíci různých místech. Seskoky z letadel nebo speciálně konstruovaných vysokých věží staly se národním sportem a nedávny odhad stanovil počet trénovaných parašutistů v Rusku na 2,000.000 osob před vstupem Ruska do války. „Osoviakhim“, správně řečeno, nebyla vojenská organizace, ale je jasné, že měla vojenský, resp. polovojenský účel, ačkoliv výcvik se omezoval na jednotlivce. Rudá armáda začala brzo s výcvikem parašutistů v jednotkách, z nichž každá měla zvláštní poslání.

Malé skupiny měly být shazovány v týlu nepřítele s úkolem ohrožovat jeho zázemí a větší jednotky, nazývané „výsadky“, pozůstávající z lehkých a těžkých jednotek, dostaly úkoly vyššího druhu. Lehké jednotky měly obsadit okrajová postavení letišť, zatím co těžší části, vybavené dělostřelectvem, byly vysazeny přímo na letištích. Tyto jednotky byly nakládány a vykládány v nejkratším možném čase, takže mohly být přemísťovány z jednoho bitevního úseku do druhého mnohem rychleji, než kdyby byly přepravovány vlakem nebo auty. Také doprava těžkých vozidel vzduchem nedělala Rusům velké starosti a v roce 1935 vyřešili uspokojivě i tenhle problém. Tehdy přesunuly vzduchem celou leteckou divisi z Moskvy až do Wladivostoku.

Paratrupy byly poprvé hromadně předvedeny v roce 1936 za velkých manévřů blízko Kijeva. Před ušaslými zraky cizích vojenských pozorovatelů, dva prapory parašutistů, vyzbrojené 16 lehkými děly, byly vyzašeny v osmi minutách. Ihned obsadily město, které bylo jich cílem.

Rusové pokračovali ve svých pokusech i po manévřech v roce 1936 ve stále větším rozsahu. V Zakavkazsku vyzkoušeli používání parašutistů při přechodu řeky. Ve střední Asii cvičili užití v horách. Parašutisté tam znemožnili nepříteli ústup v průsmycích. Konečně při manévřech v roce 1937 na Bílé Rusi zabránili nepřátelským zálohám přesun na bojiště.

Přirozeně všechny tyto operace předpokládaly kooperaci s letectvem, které podporovalo akce vysazovaných vojsk. Vrchní velitelství Rudé armády nepřehlédlo toho, co ušlo pozornosti jiných po tak dlouhý čas. Vojska, která měla bojovat na zemi na konci operačního letu, nebyla ani létající pěchota ani letci, kteří by měli zvláštní určení, ale nový druh vojska vůbec. A protože Němci pochopili význam parašutistů, měli takové vynikající úspěchy. V „Essener Nationalzeitung“ píše gen. Field Marshal Kesselring v posudku o vývoji letectva: „V posledním tažení ve válce pohybu Luftwaffe by nemohla splnit úkoly, kdyby její vůdci nebyli měli stále na mysli důležitost výcviku leteckého personálu, aby se stal nedílnou částí německé armády. Proto letci museli studovat pravidla pozemního boje a podříditi se bezpodmínečně jejich zákonům.“

Žádné vojenské vrchní velení nemohlo přehlédnouti a zůstatí nedotčeno tím, co se

stalo během manévřů Rudé armády u Kijeva. Skoro v každé zemi otázka paratrupu stala se předmětem vzrušených debat. Myšlenka se zamlouvala jedněm vojenským autoritám, ale byla s posměchem zamítnuta jinými. Významné jest, že byla přijata s velkým nadšením v Itálii a Německu. Italové na př. používali paratrup pro zásobování vojsk v habešské válce. Při invasi do Albanie Italové přepravili v letadlech celý pluk granátníků z Taranta do Tirany, na vzdálenost asi 220 km. Vojska byla přepravena ve dvou vlnách a každá z operací byla skončena v 90 minutách. V roce 1938 francouzská armáda vytvořila jeden prapor „infanterie de l'air“. Byl ubytován ve Versailles, ale nebylo ho nikdy použito ve válce, poněvadž byl rozpuštěn v roce 1939.

Američané se zabývali již v první světové válce otázkou utvoření výsadkových vojsk. Původcem těchto návrhů byl gen. Mitchell, který jak sám říkal, chtěl přelézt, resp. překlenouti nepodmanitelnou západní frontu. Jeho plán byl odložen až na rok 1919 a potom od něho bylo upuštěno. Poté pokusy nezačaly až do roku 1938. V Československu tvoření paratrupu bylo stále odkládáno až do okupace Němci v roce 1939, která ovšem ukončila jakékoliv plány vůbec.

Historie paratrupu by nebyla kompletní, kdybychom se nezmiňovali, že španělská republikánská armáda se zabývala tímto problémem velmi vážně. Plukovník letectva Fernando Riano vytvořil několik zajímavých kursů na válečné škole pro důstojníky v Barceloně o taktickém použití paratrupu. V dubnu 1938 byla připravována akce proti letišti „Cordon Legion“ v Barbartra, která však nemohla být provedena vzhledem k nedostatku dopravních letadel. Přesto výcvik parašutistů dosáhl vysokého stupně pod vedením ruských instruktorů v parašutistickém campu v Has Rozas.

V Německu vývoj paratrupu šel ku předu rychle a účinně. Když Hitler r. 1935 zrušil vojenskou klausule Versaillské smlouvy, byly již hotové všechny přípravy pro přeměnu z malého jádra (kostry) cvičených mužů k veliké ozbrojené síle. Ve stejné době Němci zvykali svoje obyvatelstvo na letectvo a seskoky organisací, podobající se ruské „Osviakhim“. Hlavním rozdílem mezi německými a ruskými metodami bylo to, že hlavní důraz kladli, resp. hlavně se zabývali přesuny vojsk kluzáky, zatím, jak jsem se již

č. 6/42

dříve zmínil, Rusové se zabývali obzvláště a hlavně výcvikem parašutistů.

Rodiště německé Luftwaffe a též německých paratrup byla tak zvaná obchodní letecká škola v Berlíně. Prvním ředitelem školy byl Sperrling. Asi s 30 piloty začal parašutistické pokusy v červnu 1935 na letišti v Staaken. V té době výzkumné oddělení pro vojenskou psychologii začalo s pokusy duševních reakcí při sestupu padákem a vojenský lékař Dr. Grigolli sestavil evidenci fyzických efektů. Když všechny pokusy byly dokončeny, byl vydán v lednu 1936 první předpis o tvorbě paratrup (Richtlinien für die Aufstellung von Fallschirmjägern).

VÝCVIK.

Škola pro parašutisty byla otevřena ve Špandavě (Fallschirmjägerschule!). Na začátku byli přijímáni jenom dobrovolníci. Velitel a instruktoři byli vybráni ze skupiny 30 pilotů, se kterými Sperrling začal své pokusy, ale jenom 24 z počátečních 30 bylo ještě na živu. Všichni byli povýšeni na důstojníky a Sperrling byl jmenován plukovníkem.

Z tohoto výcvikového střediska 50 mužů bylo odesláno do Španělska, aby získali praktické zkušenosti při bojích s Legií Condor. Jenom 23 z 50 mužů se vrátilo. Ostatní zaplatili zkušenosti svými životy. Ze zkušeností, které těchto 23 mužů přineslo a též ze zkušeností, získaných na škole ve Špandavě, bylo rozhodnuto založit „Parašutistickou akademii“ s úkolem cvičit muže pro skutečnou válku. Tato akademie byla pobočkou akademie pro vedení letecké války (Luftkriegsakademie), která byla v Satově blízko Berlína. Do nové akademie byli přijímáni jenom fyzicky nejvyspělejší muži s vysokou inteligencí a velmi dobrým vzděláním. Cvičili seskoky z letadel v noci v neznámém terénu, v neznámé krajině, překročovali řeky, používali trhavina a výbušina a byli vyučováni jazykům a čtení map. Mimo to prodělali výcvik normálního pěšáka v aktivní službě.

Německý parašutista byl přeměněn na vojenského a politického fanatika. Jeho morálka vyvěrala z deseti příkazů:

„(1) Vy jste elitou německé armády. Buďte vyhledávaní boj a cvičit se, abyste vydrželi v každé zkoušce. Boj je pro vás splněním ideálu.

(2) Pěstujte pravé přátelství, poněvadž

bok po boku se svými kamarády budete buď triumfovat nebo zahynete.

- (3) Pozor na řeč. Buďte nepodplatitelní. Muži jednají, zatím co ženy mluví. Neopatrné mluvení vás přivede do hrobu.
- (4) Buďte klidní a opatrní, silní, rázní a rozhodní. Udatný a fanatický duch vás učiní povýšenými a nadlidskými v útoku.
- (5) Nejdůležitější věcí před nepřítelem je střelivo. Ten, kdo střílí bez užitku, toliko, aby se povzbudil, jest zbabělcem. Jest slabochem a nezasluhuje si jména „Fallschirmjäger“.
- (6) Nikdy se nevzdejte. Pro vás „Vítězství neb smrt“ musí být věcí cti.
- (7) Jen tehdy můžete být úspěšní, jestliže vaše zbraně budou v pořádku. Proto vaši stálo a vůdčí zásadou bude „Nejdříve zbraně a potom vy“.
- (8) Musíte přesně rozumět plnému účelu každé operace, abyste, když padne váš velitel, prováděli operaci s opatrností a chladným rozumem.
- (9) Proti čestnému nepříteli bojujte rytířsky. Se zákeřníkem (ozbrojením civilistů, guerilla) nemějte slitovnosti.
- (10) Mějte otevřené oči. Buďte vždy ostražití až do krajnosti. Buďte tak hbití jako chrti, houževnatí jako kůže, tvrdí jako Kruppova ocel, a tak se stanete ztělesněním německého bojovníka.“

Ve španělské válce Němci získali první zkušenosti v přepravování vojsk vzduchem. Bylo nutno přepravovat marocká vojska z Tetuanu na talladské letiště u Sevilly. Operace řídil kpt. Henke z německé Luftwaffe se skupinou 42 pilotů. Henke začal dne 28. července 1936. Podplukovník von Schule, letecký attaché německého velvyslanectví ve Španělsku, popisuje Henkelův výkon, ve výnose Wehrmacht z 7. června 1939: „Š 22 vojáků a s výstrojí na palubě Henkeovi se podařilo dosáhnouti Tallady bez nehody. Při následujících letech zvýšil počet dopravovaných cestujících až na 30 v každém letadle. Bez únavy, někdy třikrát až pětikrát denně, kpt. Henke létal sem a tam. Počátkem září tato malá jednotka německého letectva dopravila z Afriky do Španělska překvapující počet: 8899 vojáků, 44 polní děla, 90 kulometů a 137 tun munice a výstroje.“

6.6/12
Při několika posledních letech Marokáni byli přivazováni i na křídla letadel.

V roce 1938 Němci utvořili první dva parašutistické pluky o dvou praporech. (Odlišné od Rudé armády Němci nemají speciálních „vysádkových sborů“, nýbrž užívají obyčejných pěchotních nebo horských divísi ve spolupráci s parašutistickými jednotkami.) Zdá se však, že tyto jednotky byly podrobeny zvláštnímu výcviku. Jedna, letadly dopravovaná pěší divise nepředstavuje více, než 40% síly normální divise, to jest početní stav přibližně 6.700 mužů. Divise takto zmenšená pozůstávala ze dvou pluků pěchoty proti třem plukům normálně. Dělostřelectvo bylo redukováno na minimum. Tommy-guny mají nahraditi těžké zbraně pěchoty. Vzduchem dopravované divise neměly žádných motorových vozidel a měly jenom nejnужnější část služeb.

Palebná síla divise :

- 32 horských a pěchotních děl 75 mm ráže
- 30 protitankových děl ráže 37 mm
- 36 mozdířů ráže 81 mm
- 54 mozdířů ráže 50 mm
- 60 těžkých kulometů vz. 34
- 16 protilet. a protitank. děl ráže 20 mm
- 175 kulometů vz. „Dreyse 13“
- 365 Tommy-gunů (automat. pistole) vz. Smeisser.

Při vypuknutí války měli Němci nejméně tři parašutistické pluky, ne-li více. Každý měl tři prapory; každý prapor přibližně 500 mužů. Nejen, že každý muž v každé jednotce nesl svou vlastní zbraň, nýbrž každá jednotka byla též ozbrojena společnými zbraněmi. Jednotka přímé podpory, „Fall-schirmjägerbattalionu“, byla vyzbrojena jedním horským dělem, jedním mozdířem 316 a 12 těžkými kulomety. Tři roty, ozbrojené puškami, měly po třech četách. Každá četa měla 6 lehkých kulometů a 6 automatických pistolí. Velitelská četa praporu měla 2 mozdíře. Bicykly, přijímači a vysílací radiové stanice doplňovaly výstroj praporu.

Palebná síla pluku byla :

- 3 lehká horská děla ráže 75 mm
- 3 mozdíře 81 mm ráže
- 3 mozdíře 50 mm ráže
- 36 těžkých kulometů vz. M.G.34

162 lehkých kulometů vz. Knorr Brense a Dreyse 13

162 automatických pistolí.

Německé parašutistické jednotky byly prvně použity 12. března 1938. Při invasi Rakouska byly určeny k obsazení letiště ve Wagramu. Tato operace byla provedena podle plánu, postavení na obvodu letiště byla nejdříve obsazena parašutisty a potom následoval transport 37 letadel, vezoucích přibližně jeden prapor. Konečně přibyla i větší dopravní letadla, vezoucí dělostřelectvo a ostatní materiál. Při této akci pluky byly pod velením plk. Branera a Ing. Gerharda Konrada. V této periodě vývoje ozývá se nové jméno generála letectva Kurta Studenta, které se pak opakuje stále. Slyšíme jej v souvislosti s akcemi v Norsku, Holandsku i na Kretě. Vedl parašutistické akce v r. 1939 v manévrech blízko Berlína. Jest jistě zajímavé, že jeho vojáci dostali od německé armády přezdívku „studenti“.

Parašutistů bylo použito také v polském tažení, ne však v žádné větší taktické operaci. Většinou byli shazováni v týle nepříteli, aby vyhazovali mosty a tím zabránili v ústupu nepříteli, šířili poplašné zprávy a demoralizovali polské armády. Ale i pro tento účel Němci dávali přednost používání německé menšiny, žijící v Polsku, nebo polských nacionalistů, žijících v Říši.

Následující událost jest charakteristická pro poznání method, jakých používali Němci k využití služby lidí, kteří si ani neuvedomili, že zrazují ve prospěch Němců a tak přispívají k vlastní záhubě. 4. září 1939 blízko malého venkovského městečka Lowicz v Polsku, přelétávala tři německá letadla. Tři parašutisté byli viděni jak přistáli na zemi. Policie a vojenské hlídky ihned započali s pátráním po nich. Oblklili les, v kterém předpokládali, že se parašutisté skrývají a našli a uvěznili mladého chlapce a jeptišku. Třetí osoba nebyla objevena. Jeden policejní úředník, který viděl parašutisty seskakovati, pomáhal v hledání, ačkoliv nebyl z Lowicze a jenom náhodně byl tou dobou v sousedství města. Věžňové vyvraceli všechna obvinění, až lékař, který byl zavolán, zjistil nad všechny pochybnosti, že osoby, které prohlédl, použily padáku, neboť tlak, který působí poruchy, zanechává stopy—hlavně na ramenech, prsou a zádech —, jasně viditelné i šest hodin po seskoku. U jeptišky lékařský posudek nebyl nutný, protože měla na sobě hedvábné

č. 6/12
prádlo, což bylo dostatečným důkazem. Policejní úředník, který byl přítomen lékařské prohlídce najednou zbledl a snažil se nenápadně zmizet. Toto jednání vzbudilo podezření. Byl přinucen svléknouti kabát a bylo zjištěno, že on jest třetí parašutista, který nemohl býti nalezen.

Zajímavá věc vyšla pak na jevo z vypravování mladého hochy, jehož věk nebyl více jak 16 roků. Jeho rodiče opustili Polsko před vypuknutím války a našli zaměstnání v Magdeburgu (Německo). Jednoho dne začalo propagační tažení mezi polsky mluvící mládeží, zvoucí je přihlásiti se pro práci „ve vojenských kružích“. Měli býti použiti jako parašutističtí akrobaté s velmi vysokou odměnou. Po mnoho týdnů byli cvičeni. V tomto čase existovaly v Německu tři školy pro profesionální sabotéry. Jedna blízko Vralislavě, jedna na ostrově Rujaně a třetí v Lübecku. Při vypuknutí války všichni žáci těchto škol bylo vzati do přísahy. Byli pak vyzbrojeni výbušninami a nářadím a shoženi v Polsku. Hoch dostal pilku, se kterou měl přestřihnouti telefonní káble v určitém místě. V přípravných pracích pro sabotáž Němci připravili a pracovali vše do nejmenších detailů. Německé vojenské autority dokonce shromažďovaly informace, se kterými se nezabývala tajná služba žádného jiného státu, jako na př. plány sítě kabelů. Oblékli 16ti leté hochy do krátkých kalhot a otevřené košile, aby vypadali ještě mladší a tím byli méně nápadní.

9. dubna 1940 bylo obsazeno Norsko. Této akce bude vždy vzpomínáno jako jedné z nejlepších úderů historie. Ve 12ti hodinách útočník obsadil Oslo, jakož i všechny nejdůležitější přístavy země. Kristiansand, Stavanger, Bergen, Trondjem a Narvik. Zmocnil se všech pro život důležitých letišť a všech komunikačních spojů mezi Norskem a Švédskem. Norové byli postaveni před hotovou věc a nemohli myslet více na organisovaný odpor.

Útok na Norsko byl velmi dobře připraven. Pod vedením majora Quislinga norská fašistická strana poskytla útočníkovi důležité služby. Tato strana měla své lidi ve vysokých úřadech a dokonce se k ní hlásil i určitý počet důstojníků, mezi nimi plukovník Sundllo, kterému byla svěřena obrana Narviku. Před

vypuknutím války veliký počet německých lodí s vojskem a válečným materiálem byl propašován do přístavu, kde očekávaly znamení k útoku.

Za těchto podmínek úkol parašutistů nebyl veliký. Němcům šlo o to, získati zkušenosti pro přepravu letadly a zrevidovati si tak plány pro invasi Holandska. Originální plány byly dohotoveny v polovici května. Použité paratrupy zaplatily těžce za úspěchy, kterých dosáhly. Skupina parašutistů byla shožena nad železniční křižovatku Domböse z takové malé výšky, že jenom 34 mužů bylo schopno boje. Přesto bojovali statečně a vzdali se až po pěti dnech úsilovného odporu. Parašutisté, shoženi u Narviku, neměli většího úspěchu.

Nejzajímavější bylo obsazení města Oslo. To byl triumf generála letectva Leonarda Kaupische, který řídil přepravu vojsk. První německá vojska — horská divise pod velením generála Eduarda Dietla — přistála na letišti Fornebu, které leží těsně při Oslo. Letadla po pěti tvořila vlnu. Každých 30 vteřin přistávala nová vlna. Kulometry vyčínaly z oken všech letounů. Následkem rychlosti, s jakou letadla následovala za sebou, deset se jich roztráсило. Hořící zbytky letadel s těly raněných a mrtvých vojáků byly rychle odstraněny, aby uvolnily cestu pro přistávající další. Tím způsobem bylo vyloženo za hodinu 3.000 mužů. Současně, aby udušili jakýkoliv pokus o obranu, Němci bombardovali vojenské letiště blízko Kjelleru u samotného Oslo. Oddíl královské gardy, který se pokusil zabránit Němcům vysazovati vojska na letišti Fornebu, byl odražen s těžkými ztrátami. Téhož dne jiná horská divise byla přepravena do blízkosti Stavangeru a vysazena na letišti Sola. Vysazení parašutistů v Norsku nebylo však nijak vyjimečné, neboť obránce byl tak překvapen útokem, že skoro nekladl odpor.

Německá zdatnost je tak úžasná, že opatřila parašutisty i vlastní vojenskou hudbou. Několik hodin po vysazení na letišti Fornebu u Stavangeru němečtí parašutisté těšili norské obyvatelstvo hraním veselých vojenských pochodů. Zatím co hrála německá vojenská hudba, generál-plukovník Nikolaus von Falkenhorst převzal správu porobené země.

(pokračování v příštím čísle)